2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1.

Para Üstü

Pazar günü Melek, dedesiyle semt pazarına gitti. Pazar, sabahın erken saatinde bile kalabalıktı. Satıcılar yüksek sesle ürünlerini tanıtıyor, alışveriş yapanlar tezgâhların arasında dolaşıyordu. Havada portakal ve elma kokusu birbirine karışıyordu. Dede ile torun önce domates, sonra mandalina aldılar.

Eve dönerken Melek, dedesinin elindeki paraları saydı. “Dede, mandalinacı bize fazla para üstü vermiş!” dedi. Dedesi durdu, paraları bir kez de kendisi saydı. Melek haklıydı. Yorgun olmalarına rağmen geri döndüler. Mandalinacı, kalabalıkta hata yaptığını fark etmemişti. Fazla parayı alınca önce şaşırdı, sonra yüzüne kocaman bir gülümseme yayıldı. Tezgâhtan en güzel mandalinayı seçip Melek’e uzattı: “Bu da dürüst müşterime benden hediye.”

Eve vardıklarında Melek, mandalinayı soymadan önce uzun uzun kokladı. Bu, şimdiye kadar yediği en tatlı mandalina olacaktı. Dedesi de torunuyla gurur duyuyordu.

Yukarıdaki hikâyeyi inceleyerek soruları cevaplayınız.

a) Hikâyenin **kişilerini** ve olayın geçtiği **yeri** yazınız. **6 p**

b) Hikâyede ortaya çıkan sorun nedir? Bu sorun nasıl çözülmüştür? **8 p**

2. Yukarıdaki metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Metinde geçen **kalabalık** ve **yüksek** kelimelerinin zıt anlamlılarını yazınız. **6 p**

b) “Melek, mandalinayı soymadan önce **uzun uzun** kokladı.” cümlesindeki ikilemenin cümleye kattığı anlamı açıklayınız. **8 p**

3. “Yorgun olmalarına **rağmen** geri döndüler.”

Yukarıdaki cümleden yola çıkarak soruları cevaplayınız.

a) “rağmen” bağlantı ifadesi iki düşünce arasında nasıl bir ilişki kurmuştur? **5 p**

b) Aynı anlamı ***ama*** bağlacını kullanarak yeniden yazınız. **5 p**

c) Melek ile dedesinin neden geri döndüğünü **çünkü** bağlacıyla bir cümlede anlatınız. **6 p**

4. **Pazar Yeri** — 14 p

Sıra sıra dizilmiş tezgâhlar,
Kimi elma satar, kimi nar,
Satıcılar seslenir neşeyle,
Her köşede başka bir koku var.

Dedemle gezdik baştan başa,
Sepetler doldu birer birer,
Yorulduk ama mutluyduk,
Pazar yeri hep böyle güler.

Yukarıdaki şiir kaç kıta ve kaç dizeden oluşmaktadır? İkinci kıtadaki uyaklı kelimeleri ve bu kelimelerin bulunduğu dizeleri yazınız.

5. Pazar yerinin girişine aşağıdaki afiş asılmıştır. — 14 p

Afişin amacı nedir? Poşet görselinin üzerinin çizilmesi ve bez çantanın gülen yüzle gösterilmesi bu amacı nasıl desteklemektedir?

6. Semt pazarları ile marketler birçok yönden farklıdır. Pazarlar genellikle haftanın belirli günlerinde açık havada kurulur; marketler ise her gün kapalı bir mekânda hizmet verir. Pazarda ürünler çoğunlukla tezgâhlarda açıkta durur, markette ise raflarda paketli olarak sergilenir. — 14 p

Bu bilgilendirici paragrafta düşünceyi geliştirmek için hangi yol kullanılmıştır? Paragraftan **iki** örnekle gösteriniz.

7. Aşağıdaki cümlelerdeki yazım ve noktalama yanlışlarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

a) Dedem pazara Salı günleri Ahmet amcanın tezgâhına gider. — 4 p

b) Pazardan domates biber ve patlıcan aldık — 5 p

c) Melekte dürüst davrandığı için mutluydu. — 5 p